

OPLEGNOTITIE INFORMEREND

Onderwerp	Ingekomen stukken en mededelingen
Voorstel ter behandeling in	de vergadering van de Bestuurscommissie Gezondheid
Status	☒ Openbaar ☐ Niet openbaar
Portefeuillehouder	Hans Broekhuizen
Auteur	Margreet de Graaf
Bijlagen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inspraak klimaatplan GGDen Brabant 2. AD - GGD zegt klimaatplannen mogelijk schadelijk voor gezondheid 3. Informatieblad 5G
Vergaderdatum	14-11-2019
Agendapunt	4

A. Ingekomen stukken

Geen

B. Mededelingen

1. De personele unie van Scenarioteam en Psychosociale Hulpverlening (PSH)

De GGD verzorgt het casemanagement van het Scenarioteam dat een adviserende rol heeft in fase 4 van de Aanpak ter Voorkoming van Escalatie bij calamiteiten met (kans op) maatschappelijke onrust. Het casemanagement wordt door dezelfde professionals uitgevoerd die de coördinatie van Psychosociale Hulpverlening doen in het kader van de taak die de GGD bij rampen en crises heeft, op grond van de Wet Publieke Gezondheid en Wet Veiligheidsregio. Deze taak staat beschreven in het GGD Rampen Opvangplan. Twee verschillende taken die in de uitvoering echter sterk op elkaar lijken. Belangrijkste verschil is dat het Scenarioteam door de driehoek wordt geïnitieerd en de Psychosociale Hulpverlening door de GGD zelf. Per 2020 creëren we een personele unie van deze taken waardoor deze beschikbare middelen efficiënter worden ingezet en de coördinatie, beschikbaarheid, inzet en bekwaamheid van de GGD-casemanagers is geborgd. Hiermee kunnen we het huidige tekort in de begroting wegwerken.

2. Persaandacht voor gezondheidseffecten van klimaatbeleid

Onlangs heeft een aantal GGD'en gereageerd op de internetconsultatie over het klimaatbeleid. Deze reactie is openbaar en de brief vindt u in de bijlage. Naar aanleiding daarvan is GGDDHOR benaderd door een journalist van het AD. De vragen zijn beantwoord op basis van een woordvoeringslijn, welke is samengesteld op basis van eerdere woordvoeringslijnen rondom de Novi en rondom stikstof.

Kort samengevat: "de klimaatmaatregelen van dit kabinet leveren over het algemeen ook een bijdrage aan de publieke gezondheid. Soms hebben maatregelen echter ook een minder

positieve kant voor gezondheid. In die gevallen vragen wij om bij het nemen van besluiten altijd gezondheid te laten meewegen”.

Op deze manier zorgen we ervoor dat gezondheid een aspect wordt in het debat rondom klimaat en laten we zien dat GGD'en hier een rol in kunnen vervullen.

De stevige titel die het AD in dit artikel meegaf (papieren artikel zie bijlage) leidde tot veel media-aandacht. Op dit moment beantwoordt GGDGHOR alle vragen van journalisten, verwijzt naar het standpunt op de website en heeft contact hierover met GGD'en.

3. 5G en blootstelling

Het is nog niet duidelijk of door 5G de blootstelling aan elektromagnetische velden toe zal nemen, omdat 5G nog nergens op grote schaal geïntroduceerd is. In Nederland zijn er wel op enkele plaatsen pilots met 5G. Deze hebben als doel om de verschillende technieken omtrent 5G te testen. Deze technieken zijn op de gebruikte frequenties van 4G getest, omdat de 5G frequenties nog niet beschikbaar zijn gesteld. Met betrekking tot blootstelling aan elektromagnetische velden verwachten sommige wetenschappers een hogere blootstelling door 5G, terwijl andere wetenschappers juist een lagere blootstelling verwachten. Aan de ene kant kan de toename van mobiele communicatie (meer datagebruik) zorgen voor meer blootstelling. Immers, meer gebruik en meer apparatuur op dit gebruik, zal ook hoeveelheid straling toe laten nemen. Daartegenover staat dat 5G ook meer gebruik maakt van energie-efficiënte technieken. Daarmee kunnen antennes heel gericht signalen naar apparaten sturen. Dit kan leiden tot een afname van de blootstelling van omstanders. Bovendien krijgt de gebruiker alleen een gericht antennesignaal op het moment dat diegene communiceert. Ongeacht of blootstelling aan elektromagnetische velden zal toenemen of afnemen, zal de totale blootstelling onder de blootstellingslimieten moeten blijven om de gezondheid te beschermen.

Afgeronde en lopende onderzoeken

In Nederland zijn via ZonMW-programma 'EMF and Health' meerdere onderzoeken gefinancierd die de Nederlandse kennis op het gebied van elektromagnetische velden en gezondheid hebben onderzocht. Dit zijn onderzoeken op gebied van sociologie en epidemiologie, biologie en technologie. De meeste onderzoeken zijn afgerond en er zijn geen gezondheidseffecten gevonden die veroorzaakt kunnen worden door elektromagnetische velden, mits de blootstellingslimieten gehanteerd worden. Er is één onderzoek dat doorloopt tot 2023. Dit is een cohortonderzoek in Europees verband waarin 290.000 mensen worden gevolgd. Dit onderzoek heeft als doel om mogelijke langetermijneffecten van elektromagnetische velden op gezondheid te achterhalen. De Gezondheidsraad heeft geadviseerd deel te blijven nemen aan dit onderzoek.

4. Stand van zaken PrEP-zorg in Fryslân

PrEP staat voor Pre-Expositie Profylaxe en bestaat uit medicatie dat voorkomt dat men met hiv besmet raakt. PrEP is op advies van de GezondheidsRaad ingevoerd in Nederland. Het preventiemiddel wordt door (huis)artsen voorgeschreven en is bestemd voor met name Mannen die Seks hebben met Mannen (MSM) en die een verhoogd risico op hiv lopen door hun seksuele activiteiten. Bij het voorschrijven hoort ook een systeem van zorg zoals drie maandelijkse soa- en hivtesten en nierfunctie onderzoek.

Het ministerie van VWS is in augustus 2019 een pilot gestart voor vijf jaar voor 6.500 deelnemers om ervaring op te doen met dit middel en de bijbehorende zorg. Deze pilot wordt uitgevoerd door de GGD'en. In Noord-Nederland mogen maximaal 266 deelnemers meedoen. Het aantal voor Fryslân is maximaal 82. Ook de GGD Fryslân voert de pilot uit. Op grond van berekeningen van het RIVM is het aantal plaatsen in de pilot te weinig voor het aantal mensen dat voor PrEP in aanmerking komt. Naast de GGD kan men ook PrEP-zorg krijgen bij de eigen huisarts en in Noord Nederland biedt ook het centrum Seksueel Gezondheid Noord Nederland (SGNN) PrEP-zorg aan. Bij de huisartsen en SGNN betaalt men de medicatie zelf en ook de onderzoeken tot hun eigen risico. Dit komt neer op zo'n €1.000 op jaarbasis. De deelnemers in de pilot betalen alleen een eigen bijdrage van €90,- per jaar voor de medicatie.

Bij GGD Fryslân zijn we op 1 september 2019 begonnen met de uitvoering van de PrEP-zorg, selectie en de andere MSM terug te verwijzen naar de huisarts. Tot op heden (1 nov.) zijn er 10 deelnemers in de pilot geïncludeerd.

Uitgangspunt was om alleen de extra kwetsbare MSM te includeren in de pilot na een strenge selectie. Dit bleek volgens het ministerie niet in de aard van de regeling te liggen. Weigeren kan niet. Dat is ook de reden dat we recent (10 nov.) het beleid hebben versoepeld en de potentiële deelnemers de drie opties voor PrEP-zorg voor te leggen (GGD, huisarts, SGNN) en zelf te laten kiezen. Dit kan tot gevolg hebben dat we snel het maximale aantal deelnemers in de pilot hebben bereikt. Om te voorkomen dat PrEP-zorg voor extra kwetsbare MSM niet haalbaar is, reserveren we een aantal plekken voor deze groep.

Daarnaast heeft het standpunt in oktober 2019 van de landelijke Huisartsenvereniging en het Nederland Huisartsen Genootschap (PrEP hoort niet in de basiszorg van de huisarts) ervoor gezorgd dat minder huisartsen bereid zijn PrEP-zorg te leveren. Dit kan ook als gevolg hebben dat meer MSM in de pilot willen. Extra blij zijn we daarom met het aanbod van de SGNN.

5. Maternale kinkhoestvaccinaties

Per 16 december 2019 zijn de maternale kinkhoestvaccinaties onderdeel van het RVP. Zwangeren kunnen de vaccinatie dan gratis halen bij de GGD vanaf de 22ste week, tot het einde van hun zwangerschap, maar bij voorkeur voor de 32ste week. Door vrouwen tijdens de zwangerschap te vaccineren zijn baby's eerder, bij de geboorte al, beschermd tegen kinkhoest. Landelijk zijn er helaas nog veel onduidelijkheden rondom de implementatie van de maternale kinkhoestvaccinatie. Zo zijn de randvoorwaarden niet volledig ingevuld en is er nog geen consensus omtrent de landelijke registratie van zwangeren.

Om deze reden biedt GGD Fryslân de maternale kinkhoestvaccinaties vanaf 16 december aan bij het spreekuur voor de reizigersvaccinaties. Registratie van de vaccinaties zal dan ook via het reizigersregister verlopen. Deze werkwijze is afgestemd met de afdeling reizigersvaccinaties en intern gecommuniceerd. De verwachting is dat we deze werkwijze aanhouden tot 1 maart 2020, maar dit is sterk afhankelijk van de nog te verkrijgen randvoorwaarden. Tot die tijd werkt GGD Fryslân er aan, met de landelijke ontwikkelingen als leidraad, de implementatie van de vaccinaties op de juiste manier in te voeren.

6. Update aanbesteding PGA/JGZ

COA heeft schriftelijk bevestigd akkoord te gaan met een afbouwtermijn van minimaal zes maanden, indien zij GGD GHOR Nederland de aanbesteding JGZ/PGA niet gunnen. Dit is ongeacht de datum van eventuele opzegging van het contract. GGD GHOR Nederland heeft om deze afbouwtermijn gevraagd, aangezien het huidige JGZ/PGA contract tot 31 december 2019 loopt en er vertraging is in de aanbestedingsprocedure. Verder heeft COA laten weten dat GGD GHOR Nederland is toegelaten tot de aanbestedingsprocedure en dat de bijbehorende documenten en planning in de tweede helft van september worden verstuurd.